

jedini slučaj potzakupa, na koji sam se u sačuvanim dokumentima namjerio, ali je vjerojatno, da je i takav način obrađivanja bio uobičaju.

Agrarni se ugovori nijesu uvijek ispunjavali točno, pa imamo primjera u kriminalnim sudbenim knjigama korčulanskoga arhiva, gdje jedna stranka tuži drugu radi neispunjenja preuzetih obaveza. Prema odredbama poglavlja 76. nove redakcije statuta i pogl. 7. zbirke reformacija onaj laborator, koji je slabo obrađivao vinograd, plaćao je globu od pet perpera, koja se dijelila na pola između općine i vlasnika vinograda, i k tome je morao vlasniku nadoknaditi štetu. Dalje prema pogl. 115. zbirke reformacija onaj laborator, koji nije uopće obrađivao vinograd, gubio je svu pripadajuću mu polovicu prihoda na korist općine; ako ni ubuduće ne bude radio, općina može odrediti, da se drugom licu preda vinograd na obrađivanje.

F. Stočarstvo

Vrlo je važna grana privrede bilo stočarstvo, i u toj je grani otok mogao sigurno podmiriti svoje potrebe kao i u vinu, dok je žito morao uvoziti. U statutu i u njegovim reformacijama ima mnogo poglavlja, koje reguliraju tu privrednu granu. Vlasnici su stoke sklapali s pojedinim pastirima ili čelnicima, nadstojnicima pastira, ugovore radi držanja stoke. Pastir ili čelnik primio bi stanoviti broj glava, da ih pase uz stanovite uvjete; odnošaj se između njih nazivao »compagnia«. U notarijlnim knjigama imamo nekoliko ugovora o držanju stoke, ali su se ugovori sklapali i usmeno. Ugovori su određivali pojedinosti, ali su se morali držati nekih pravila određenih u statutu, te su i gospodar i pastir bivali kažnjeni, ako se nijesu držali njih. Gospodar nije smio pastiru oprostiti stanovite prekršaje, niti mu davati većih olakšica ni povoljnijih uvjeta, koji bi se protivili statutu. U sporovima između gospodara i pastira, prema odredbama statuta, u nekim se slučajevima vjerovalo zakletvi gospodara bez ikakvih ostalih dokaza i svjedoka, a u nekim je trebalo potvrde svjedoka.

Oдношaje između gospodara i pastira naročito određuju poglavlja 142. i 144. novije redakcije statuta. Odredba pogl. 142. primljena je 31. siječnja 1403., a u njemu se određuje, da svi računi u pogledu životinja između gospodara i pastira treba da se obračunaju u roku od jedne godine dana, poslije nego se razriješilo društvo između njih; inače poslije toga roka nema pastir ni za što odgo-